

BARS-HONT

KÖZMŰVELŐDÉSI-, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egézővőre 10.—
félévre 5.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

Számos levelet

kaptunk Garam és Ipolyvölgye falvaiból. A levelek írói azt fejtetik a falu és a város viszonyáról írott vezércikkünkben kapcsolatban, hogy a fekete piac kiinduló pontját a városban kell keresni. A gazda sok dolgot csak feketén vásárolhat, ezért ad el sokat feketén. Ilyen értelemben a levélíróknak nincs igazuk, de nincs is értelme vitatkozni, hogy hol kezdődött a fekete piac. Akár a városban, akár a faluban, egyaránt elítélendő. A mai időkben hazaárulásnak tekintendő a „feketén” áruló és drákói rendszabályok szükségessége gyökeres kiirtásukra.

A levelekben azonban vannak megszívlelendő dolgok is, amelyeket meg kell írni. Egy környékbéli aszonyos gyermekét szült a kórházban. Szegény munkás ember felesége. Gyermekeit autón vitte haza. Az autóvezető húsz pengőt kért, viszont nyugtát — érthető okokból — csak tíz pengőről adott, mert az OTI ugyanis csak ennyit fog megtéríteni. Ez nem fekete piac-kénti eset falusi barátom? Az a legsötétebb fajtából, de máskor jelenték fel, mert csak így lehet megakadályozni a hasonló üzleteket.

Igen sokan irnak az ipolysági textil-botrányról. Azt hajtogatják, hogy hasonló árueldugás és fekete-piaci falun nem található sehol. Ime a város. Igazuk van. Milliós árukészletek voltak elrejtve, csak dugva, kétszeres áron lehetett árulni. A zugraktár egy részét a befolyó esővíz és az egerek tönkretették, de az esetleges kárt a többin búsánan megkereste a tulajdonos. Amellett a közönség nem jutott áruhoz, elégetlenkedik. Ez is fontos, mert a rejtőzötök nem „tengelyszurkolók”, lévén nagy részük zsidó. De ott van a kutya elásva, miért burjánzik a fekete piac jobban a városban? Tele vannak zsidóval. Egy részük nyíltan is árult, iparengedéllyel rendelkezett, mint Lusztig ur Ipolyságon. Ő volt Ipolyság textilkirálya. Midőn az ipolysági zsidókról cikket írtunk, megüzente, hogy megjegyzi magának a cikkíró nevét. Mi is megjegyztük, hogy Lusztig ur mit csinált, mit vétett a magyar dolgozók tömege ellen. A másik részük elvesztette iparengedélyét, de maradtak titkos raktárak és folynak a kávéházban a titkos

üzletek. Kedves olvasó, végezz népszámlálást vasárnap délelőtt a kávéházban? A multkor kilencven: tizenegy volt a zsidók javára. Itt a városi fekete piac, ez ellen kell küzdeni. Küzdj is, de ne csak szóval, beszéddel, mert ez csak lázít! Figyelj és jelentsd fel! Amellett ne tárgyalj velük! Ne köss velük üzleteket! Falusi magyar testvérem te is közönséged ki őket. Ne használd fel

közvetítőnek a zsidót. A zsidókérdés társadalmi kérdés is. Nem elég törvényekért kiabálni, a zsidókérdést minden magyarnak magának is meg kell oldani. Ne tárgyalj velük, ne köss velük üzleteket. Ha így lesz, meglátod kisebb lesz a fekete piac és nem lesz lehetősége a zsidóság-nak munka nélkül a te verejtékes munkádon keresni. a. r.

Alispánunk a népkönyvtárakért és az írókért

Dr. Hetényi Rezső alispán a következő nagyhorderejű rendeletet adta ki:

A kormányzat megfelelő erővel intézkedésekkel megfőlt a ponyvának terjesztését és megszüntette annak, különösen a magyar ifjúságra eddig gyakorolt, kártékony befolyását.

Ezen intézkedéssel kapcsolatban szükségesnek tartom, hogy vármegyém területén a közönségi népkönyvtárak fokozottabb működését fejtsenek ki. Az elmúlt évben 179 népkönyvtárban 9 719 olvasó, 48 029 könyvet költözött ki.

Ez azt mutatja, hogy népünk örömmel és szeretettel olvas, ismüni skör, miéltis a népkönyvtárakat tovább fejleszteni kívánom.

Kívánom pedig olyképen, hogy a népkönyvtárak mindazon nemzeti, népi irányú könyveket, irányregényeket, társadalmi munkákat és tudományos műveket, amelyek a falvak népének nemzetismeretét, öntudatát, közönségérzését, kötelezettségét emelik, évről-évre megszerzhessék.

E célból elrendelem, hogy vármegyém minden községe lélekszámszámoként 10 fillért, tehát 100 lelkentél 10 pengőt, a költészet felébe állítson be és a vonatkozó képviselő-testületi határozatokat jóváhagyásá véget hozzám soronkívül terjessze fel.

Erre az intézkedésre több öt késételt. Az első: a magyar nép kultúrális felemelése, a ponyvának irodalmi értékű művekké váló pótlása, a magyar történelem helyes tanítása, új magyar költőink és íróink megismertetése.

A magyar nép hivatását csak úgy tudja betölteni, ha önmagát megismeri, kötelezettségével, tennivalóival teljesen tisztában van.

Az egyke eleni küzdelem, a politikai fejlődés, a több-termelés és minden nemzetgazdasági kérdés első lépése a helyes nevelés.

Vármegyémben népfőiskola népfőiskola után működik. Az eredmények és hatásuk bíráló és a végsőit halgatónak az volt a külön kérésük, hogy további önképzésüket a népkönyvtárak útján biztosítsam.

A húsz éves megazállás alatt a magyar történelemről hamis képet nyertek, legjobb csemetéi íróinkat és költőinket nem ismerhették meg. A népfőiskolán megtartották azt, hogy kik a nagy íróink és költőink és most az a kérésük, hogy a megtanult költőket és írókat művészköbli is megismerhessék.

A másik szempont: a magyar írók és költők anyagi megsegítése és önálló függetlenségük biztosítása. Ma az itt élők 10 millió

magyarból nagyon kis százalék olvas és még kevesebb százalék vásárol. Ha az ország minden községében a könyvtárak pótlására évi és fejenkénti 10 fillért fognak áldozni, ez csak 10 millió lélekszámot számítva is évi egy millió pengőt jelent a megjelent magyar munkák megvásárlására, amelyből pár száz ezer pengő a magyar írók és tudósok támogatására jut.

Egyidejűleg szon irányban is lépéseket szándékozok tenni, hogy az elemi iskolák VII—VIII osztályában bizonyos munkák olvasása kötelezővé legyen téve. Egyetlen példát hozok fel: milyen csöszérű és eredményes lehetne az, ha az egykés vidéken a 13—14 éves ifjúság Kodolányi János „Földindulás”-át kötelezőleg elolvasná.

Ezen rendeletemet jelentésképen a m. kir. Belügyminiszter Ur, a m. kir. Vallás és Közoktatásügyi Miniszter Ur és a m. kir. Propagandügyi Miniszter Ur Ó Nagyméltóságúknak is bemutatom, a vármegyék Alispán Urainak pedig hasonló állásfoglalás végett megküldöm.

Megvagyok győződve arról, hogyha ezen rendelkezésem országosan követésre talál, úgy nemcsak a népevelés terén tettünk egy igen nagy lépést, hanem olyan mértékben sietünk segítségére a magyar íróknak és költőinknek, ami őket még fokozottabban fogja nagy nemzeti céljaink szolgálatába állítani.

(Hálásan köszönjük e rendeletet, amely a kultúraszomszj barszonti magyarság régi kívánását és kérését teljesítette. — A szerk.)

ÁLOMLÁTÓ

Manapság nagyon sok szó esik a Garam-völgyéről. Vannak, akik kemény bírálatot mondának felette, vannak, akik elítélik, de kezdetnyújtani, felemelni... azt senki sem akarja. Pedig erre van szükség, nem pedig kritika. En kezret nyújtok, mert közületek származom. En így is szeretlek, minden bűnőddel együtt, mert belőled származom, mert évezredek viharán heresütl megártottad a földet és a föld megártott téged. Te vagy a föld szerelmese: földből formált az Alkotó, földből élsz, a földön élsz és majd idetérsz vissza, ha megtérsz őseidhez. Téged nem csábított a város csillogó, hideg fénye, Amerika csodavilága. Szükségűd kereste között megmaradtál annak, ami voltál: földgyökerezett lábú parasztnak.

En most egy kis ablakot nyitok ki kis

világod falán, hogy onnan kikukucskálva megláthatod a jövőt, megláthatod, hogy szűkre szabott határod falai között is lehetséges más élet, szebb élet!

Názunk csak, itt van az áldott, termékeny Sikkincse völgye. Ma még sokhelyen méltóvá szavanyu szőna terem, de eljön az idő, amikor eltűnnek a talajvizek és az egész Sikkince völgy egy áldott nagy kert lesz. Kisköszmálytól le a Dunáig vitaminkertek szárai fognak sorakozni egymás mellé. Paradicsom, képoszta, paprika, zöldség fogja hirdetni mindenhol a jólétet és egészséges, piros arcu gyermekeséget gyomláji, egyveli, kispálja, sztrétili az ádást. És valahol Fegyvernek téján az újonnan alapított zöldség és gyümölcskonzervgyár olyat rikolt induláskor örömmel, hogy az oroszai kutorgyár elöngyénli magát.

Dombhátaidat nemesgyümölcsösök fogják borítani és nemcsak a határod, de a külföldön is keresett cikk lesz a garamvölgyi alma, körte, ringló, szilva és gyümölcskonzerv.

A cseh savanyuképoszta és ugorka megkeszredek irigységében, ha megtudja, hogy a lévai képoszta és ugorkasavanyító kft. jobbat tud kiállítani.

A Garam alsó folyásánál már előre látom a hatalmas kender és len táblákat, amint szorgos kezek nyúvik, áztatják, hogy a nagy-szállai kender és lenfonó szöveteket telepán megzörjéjk.

Külső felvidéki zabunkból és gardag sikértartalmu búzánkból lévai liszta és tápszeryár kft. elsőrendű leves és rőstésztaakat állít elő, melyet a berlini gazdasszonyok csak meg kell tölteni az általunk szállított dióval, mákkal, vagy éppen turóval, hogy 10 perc alatt főm "strudli"-val leve meg munkából hazatérő férjért. Csecsemőink pedig a zabpehelyből fognak erő, csontos magyarakká válni.

Tehenésztünk fejlődésével a tejszövetkezet is létrejön és a garamvölgyi tejszin, teavaj és túró keresett cikk lesz a külföldön.

Leföldözött tej révén sertésenyésztésünk fellendül és megtudjuk mutatni, hogy a szállási huskonzerv van olyan jó, mint más és sokánkal felviszi a versenyt a prágival. No és amiről eddig is híresek voltunk, a jó lévai ludfaterlányról sem szabad megfeledkezni, melyet olyan tömegekben fognak konzerv formájában előállítani, hogy a külföld ne csak hírből ismerje, hanem élvezhesse is.

Ugy a mezőgazdaság, valamint az ipar fejlesztéséhez szükséges energiát a Csata-Ipolypásztó között létesítendő csatorna víze szolgáltatná.

A külföldi gyárak és feldolgozó telepek egy hatalmas értékesítő szövetkezet kebelén belül tömörülnének, amely szövetkezet a mi szövetkeztünk lenne, amely szövetkezet a mi vezetőségünk és ellenőrszékünk alatt állana, tehát valóban a miénk lenne.

Tudom, sokan megmosolyogják a mondatokat. De a Garamvölgyét csak ez menti meg! Am mosolyogjon, aki ráér, én dolgozom és álmodom tovább.

KOVÁCS KÁROLY.

A levante kötelessége a háborúban!

Arra kérjük az Istent, védje meg a magyar fegyver a drága magyar életet. Azonban nemcsak imádkozniuk, de dolgozniuk is kell. Százszoros kitartással, szorgalommal kell hozzáállatunk a munkához a munkapad mellett és a levante foglalkozáson is.

Emlékezetek bajtársaim a mi drága Délvidékünk visszafoglalásánál mennyi dióú ifjú magyar, fején a levantesapkával, vállán a fapuskával, nem rettent vissza még az orvul támadó csetnikektől sem, hanem bátorágával, tökéletes kiképzésével hatalmába kerítette, tehetetlenné tette ellenségét.

Látjuk aprólékosan az utcákon sétáló sebesült honvédeinket. Ki a karját, ki a lábát

vesztette el, amikor a legádásabb ellenséggel a vörös pokol emberből kivetkőzött gyilkosaival állt szembe, hogy a magyar földet, a magyar anyát, a magyar gyermeket megvédje piszkos és gyilkos ölélekre kinyújtott karmaiból.

Nem érzed, hogy szived megdobban, a melled kitágul, ismaid megfeszülnek mikor ilyen honvéddel látsz, ki hazáját a legdrágább kincsét, az életét is odaadja, hogy érted is harcol, mert tudja, te lépsz az ő helyére, te veszed át kezéből a fegyvert és talán te követed őt oda, ahová csak a bátrok és erősek jutnak, az őrk élet hazájába.

Eszedbe kell, hogy jusson amikor a levante foglalkozáson a harci alapzatokat tanu'od, hogy talán édesbátyád, apád, vagy magyar testvéreink, akik messze vannak tőlöd, ugyanebben az alakzatban törtök előre, csak a kezük fapuska helyett rohamkést, golyószórót, vagy kézigranátot szorít, hogy kelő pillanatban megsemmisítsék közös ellenségüket.

Magyar vagy! Irvadka annak a fajnak, ki hazát szerzett, s ki ezeréven keresztül látárárs és törökvesz rombolásában megtartották hazájukat. Kiket 22 évvel ezelőt leigáztak, hazájukat felverték, de még ezt a mély vágást is kiheverik; téged u'odukká tettek, mert tudják, hogy te sem tegedöd meg magyarságodat.

Magyar leventék! Mi is katonák vagyunk, mi is harcolunk, nekünk is áldozatot kell hoznunk hazánkért. De megmutatod a világunk, ellentét kaskálódórnak, hogy te sem fogod haradát haszárjádát tértől tenni, mert megkarod és megieröd u'odaid számára. Csek ugy tudsz nyugodtan meghalni, ha tudod, hogy bátor katonája, szerető fia voltál hazádnak.

"Lokább itthon gyáva egér, mint kien halott oroszian." Ne ez legyen a jelszavad, mert kien ez a jelszava, az pusztuljon innen, ne egye többé a szent föld kenyérét, ne élvezeze meleg szobában az étetet, mert tudja: vódi más az ő biztonságát, ne folytassa galád ázalmait a drága magyar vár árán.

Ne panaszkodj ha oktatód fegyelmre, bátortársá, tesli ügyességre nevel, ne legyen kelemetlen a levante foglalkozás, mert azt tartad szemed előt: Készülöm kell, hogy örökségem átvehessem, méltóan megtarthassam!

Mig te a gépek zúgásában dolgozol, végzed a munkád, ne feledd: katona vagy, magyar katona. Egyenruha helyett munkaköpeny viselsz, de emlékezz: 22 évvel ezelőt sem a harcoló katona vesztette el a háború, hanem azok akik itthon nyugodtan éltek, döszöltek tovább, hogy milliókat szerezzenek nem állottak ezek és ezek egészségét, életét tönkretenni, papirtalpu bakancsot szállítani, ho'ott tudták a gazemberek, az ő kényelmük és vagyonuk is attól függ, aki becsületet, aki harcol, aki vért ontja érteük.

Szomer mikor levante türelmetlenül nézi óráját foglalkozás alatt. felsőheji: — Mikor lesz már vége? — Hát nem több joggal kérdezhetné, ki hóviharban, fagyban, szenvedésben örökös életveszedelemben foroz? De nem kérdi!

Ma-holnap katona lesz belőled, alapozd meg most tudásod, mert a legnagyobb ház is őszedől, ha gyenge az alapja.

Ne szgyeld, hogy levante vagy! Gondold csak rá: „A mult dicső volt, de a jövő töled függ.”

Illés József, Budapest.

— AZ ORSZÁGJÁRÁS LEGUJABB SZÁMA közli Kállay Tamás nyilatkozatát a fővárosi fürdők háborus fejlesztéséről, Németh Ádárnak, a szállodás iparistólét alelnökének nyilatkozatát a szállók anyagpótlásának és a szállodai férőhelyek szaporításának kérdéséről. Gidró Bonifác tihanyi spát és Bencsur Gyula egyetemi tanár hozzászólásait a Tihanyi Nemzeti Park kérdéséhez. Érdemes riportok számolnak be Léváról, Ungvár és Ug vármegye idegenforgalmi értékeiről, a balatonkenesi jégnapokról és az idegenforgalom egyéb aktuális eseményeiről.

Megkezdődik a mezőgazdasági gépek és munkaeszközök kedvezményes juttatása

Báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter a mezőgazdaságfejlesztő törvényben kapott felhatalmazás alapján a gardák talajmívelési és vetési munkájának előmozdítása céljából kedvezményes áru mezőgazdasági vontató (traktor), vetőgép és fogatos talajművelő eszközöket (eke, tárcsa, borona, lókapa) kíván a gardáknak juttatni. A vontatókat (traktorokat) elsősorban gazdasági gépszövetkezetek, gardákörök, vagy más gazdasági társaságok, esetleg más irányú szövetkezetek géphasználati társaságai igényelhetik. Ezessen kivételesen kaphatnak mezőgazdasági vontatót a kelő anyagi erővel rendelkező gazdasági hármunkát végző vállalkozók is.

A vetőgépeknél és fogatos talajművelő eszközöknél szintén a fentiek az irányzódk. A fentemített köztületek igénylésénél a gépek, vagy eszközök vételárának 25—50 százalékát állami támogatásképpen a földmívelésügyi tárca vállalja. A vételárnak fennmaradó részét a juttatásban részesülő termelő köteles előre megfizetni.

Vetőgépekből és a fogatos talajművelő eszközökből egészen kivételesen a 100 holdon a'ul gardák igényei is figyelembe lehet venni, de csak az esetben, ha gazdaszövetkezetek, gardákörök, vagy más gazdasági társaságok részéről megfelelő igény nem mutatkozik. Ezek közül előnyben részesülnek a jelen és mult világháború hadirokntjai, hadiözevegyei és hadiárvi, vitézei, valamint az a háborúban résztvevő katonák, továbbá az arany- és ezüstkapaszo gardák, ha egyébként megfelelnek a követelményeknek. Az egyes gardák részére törtéző juttatásnál azonban a vetőgépek és fogatos talajművelő eszközöknek legfeljebb 25 százalékát viseli a földmívelésügyi tárca. A vételár fennmaradó részét ilyen esetben a juttatott garda köteles előre megfizetni. A szállítási költségek minden esetben a géphez és eszközökhöz jutott szövetkezetek, gardákört, társulat, vagy egyes gardák terhelik. A gép- és eszközakció lebonyolítását a földmívelésügyi miniszterium a kerületi mezőgazdasági kamarákra birta. A földmívelésügyi miniszterium nyomatékosan felhívja a gardák figyelmét arra, hogy a mezőgazdasági vontató, vetőgép, illetve fogatos talajművelő eszköz iránti kérelmükkel a területileg illetékes mezőgazdasági kamarához, illetve Erdély területén az erdélyi kirendeltséghez kell fordulni.

A földmívelésügyi miniszterium rendelkezése folytán elkészültek a gazdasági gépszövetkezetek, valamint géphasználati társaságok alapszabály-, illetve szerződésrészletei. Ezek a szervezetek a kerületi mezőgazdasági kamaráknál, Erdélyben pedig az erdélyi kirendeltségnél az érdeklődők részére rendelkezésre állanak. Eppen ezért mindazok a gardák, akik mezőgazdasági gép és eszköz állami támogatással való beszerzésére gépszövetkezetbe kívánnak tömörülni, vagy pedig, mint gardákörök, illetve gazdasági társaságok és más irányú szövetkezetek, a kebelükben géphasználati társaságot kívánnak alakítani, a szükséges felvilágosításokért forduljanak az illetékes mezőgazdasági kamarához.

A földmívelésügyi miniszterium egyttal felhívja a gépekkel igénylők figyelmét arra is, hogy a mai viszonyok között gépek csak korlátozottan mennyiségben állnak a gyáraknál rendelkezésre és ezért az igénylőknek csak az igénylés időrendi és ráutaltsági sorrendjében lehet kiellégíteni.

— MIKOR LEHET ÉRDEKLŐDNI A NEM TÁBORI POSTAI KÜLDELMÉNYEK SORSA IRANT. A postavezérség felhatalmazás alapján adott ki, amelynek értelmében nem tábori postai küldemények sorsának megállapítása iránt további intézkedés csak a küldemény feladásától számított két hét múlva lehet kérni, illetve illetőleg tudakozmány kiállítását kérni. E korlátozás az értéküldeményekre, (értéküld., értékdoboz, kész- és betétcomsok) nem vonatkozik.

VITÉZI HIREK.

Az Országos Vitézi Szék 3223—Biz. III—1942. sz. rendeletével a Vitézi Rendbe való felvételt érdemlően találta vitéz Szelenyi (Szalkóvsky) Imre ipolysági lakos, mérnök volt 6. tábori tűzvezredbeli t. főhadnagyot, a nagyzeűbit vit. érem, kis ezüst és bronz katonai érdemérem igazolt tulajdonosát.

vitéz Hasznos András földmivest, néhai vitéz Hasznos András földm. volt vámosml-kolai lakos várományosát.

Nevezettek az Országos Vitézi Szék rendelete értelmében a vitézi esküt a vármegyei Vitézi Székkapitány előtti f. évi február hó 6 án letették, minek folytán a vitézi cím és jelvény használatára jogosultak s a vitézi törvények és szabályok megtartására kötelezték.

KOLONFÉLÉK

TÁRSADALMI NAPTÁR

Ma d. u. 5 ó. A kis cseléd előadása a Munkásegyletben.

Ma d. u. 5 ó. Marika hadnagya előadása a Kat Körben.

Ma este 7 ó. Közgyűlés és Széchenyi-serlegbeszéd a Kaszinóban.

Ma este fél 8 ó. Levente tábornok az Öreg laktanyában.

Február 28-án d. u. 5 ó. Iparoskőr teája.

Március 1-én a gimnázium tarkasteje a honvédcsaládokért a Városi Színházban.

— HOLNAP, HÉTFŐN KEZDIK MEG LÉVAN A Főmoltóságú Asszony által kezdeményezett gyűjtést a haretéren küzdő honvédek családjainak felsegélyezésére. A gyűjtők felkeresik a lakásokat a gyűjtővel. Fogadjuk őket a mai soradónál időhöz méltó aldosalkossággal s szeretettel.

— A LÉVAI KATOLIKUS AKCIÓBÓL. Dr. Okolicsányi Béla m. kir. titási főorvos, ma vasárnap a Katolikus Körben megtartott családvédelmi előadásra nemcsak nagy meglepése, hanem egyenesen szenzációja volt a lévai társadalom — biológiai alapon építette fel az ideális család és filozófiai okfejtéssel mutatott rá társadalmunk fonákosságaira, hiányaira, bűneire, melyek szétbomlasztják a nemzet fundamentumát — a magyar családot is. Viszión szerzően válsó fel a nemiség hatalmát a társadalom erői felett, de mely vallásos hittel és élettani alapon mutatott rá az erkölcsi alapra, melyből világosan kiűnő a nemiség isteni eredete is. Családot felépíteni csak a vallás-erkölcsi alapon lehet, mert csak az ilyen család biztosítja az ember fennmaradását és fejlődését. Mely gondolatokkal mutatott rá többek között a férfi és nő lényegére és szerepére. A prostitúciónak semmi egészségügyi szerepet nem tulajdonít, mert az nem más, mint az ember emberi lényének bersalmas megcsufolása. Dr. Okolicsányi Béla előadásáról beszélni kell nem csak a családvédelmi gondolatok újszerű beállításáért és tudományosan megapozított érveit, hanem a puszta előadás művészi teljesítményéért is. Olyan volt az előadás, mint egy tökéletesen kidolgozott szobor, semmi elfaragott rész nem volt benne; tartalom, anyag, forma mind nemes szövötből készült. Az előadásnak mind az öt részlete szerkesztésben szorosan összefüggött egymással és egymást világították meg mely értelemmel. Dr. Okolicsányi Béla előadásának fortissimóit mint társadalmunk szel ostroma zugott a hallgatóság feje felett, de a meleg lírai részletek mindig megéppítették és megenyhítették az emberi társadalmunk kemény életét és hitet kovácsolták, hogy kifog alaktalni egy egészséges fel-fogó társadalom, s az egészséges család, melynek alappillére a nő, kinek lelke szeretőg, tisztos és örökös hiszmerhetetlen. Sajnos, az előadásnak csak rövid vázlata van meg s így az előadásban megszületett társada-

lom-biológiát nincs módunkban közölni. De szívünkkel köszönetül a remek előadást és reméljük, hogy még több hasonló élvezetben fog bennünket részesíteni a kitűnő előadó. A kitűnő műsorban Rüdik Aranka gyönyörű ének műsorával, Heckmann Zoltán remek cselló szólójával, a rk. polg. leányiskola pedig kiváló énekkeráival és szavalattal dúsította a műsort.

— GYÁSZHIR Részvétellel értesültünk, hogy dr. Domján Lajosné, szül. Micsay Vilma, dr. Domján Lajos egykori lévai orvos özvegye és Micsay Lúcia Léva város egykori polgármesterének leánya Rimasombanban áldásos életének 76. évében elhunyt. A megboldogult megyer nagyasszony dr. Rukovany László Bars Hontj. tb. vármegyei főjegyző felesége, szül. Domján Erzsébet, édesanyját gyászolja.

— ELISMERÉS A LÉVAI VASUTASOKNAK. Az utazó közönség köréről felkerekesték szerkesztőségünket azzal a kéressel, hogy tolmácsoljuk lapunkban köszönetünket, amelyet azuk érdemelték ki, hogy a közlemlutban hófúvásban elakadt vonat utasainak a legáldozatosabb fáradsámmal segítségére voltak Káro János vonalfőnök lelkes vezetőségével.

— A KÖZSÉGEK KÖNYVTÁRI ILLETÉKÉ. Vármegyénk Iskolahivó Népmlvelesi Bizottsága a nappokban tartott tiszén foglalkozott a községek könyvtárügyével is. Dr. Halényi Rezső alispán a kifogások elűntetésére gyors intézkedést tett. Rendeletet adott ki, melyszerint minden község lakosonként számított tíz fillérvnyi összeget köteles szűtan minden évi költségvetésébe beállítani, amely összeg a községi közkönyvtár fejlesztésére fordítandó. A rendeletet, jelentőségéhez méltóan, lapunk más helyén egészében leközöljük.

— ADOMÁNY. A Főmoltóságú Asszony legfőbb védnokéga alatt a hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére indított társadalmi gyűjtésre dr. gróf Mirbach Eminé (Barsbarscska) vármegye főispánja újján 170 Pengő 78 fillért adományozott.

— A LÉGO. LIGA KÖZGYŰLÉSE. A febr. 9-ére összehívott közgyűlés nem volt határozatképes, azért az alapszab. 44 §-a értelmében febr. hó 18-án csütörtökön 17 órai kezdettel a régi honv. laktanya zenetermében (jító a kőpu alatt balra) új közgyűlés lesz tartva. Kéri a vezetőség a tagok szíves megjelenését.

— NÉMET NYELVTANFOLYAM. A német Tudománycs Intézet támogatásával működő német nyelvtanfolyamokra a második felévben felülőben sokan jelentkeztek. Úgy látszik sokan megéreztek, hogy a német nyelvre szükség van és igyekeznek megtartani vagy feltrissíteni a multban szerzett nyelvtudásukat, vagy pedig neki vágnak, hogy könnyen és gyorsan tanu jának gyakorlati uton németül. — Még lehet jelentkezni a gimnázium igazgató irodában, vagy a tanfolyamokon, melyek kedden és pénteken vannak éspedig 1/6 — 1/4-ig haladók, 1/7—1/8-ig kezdők részére.

— LÉVAIAK A RÁDIÓBAN. Feja Tiborné február 19-én 5 óra 45 perckor a kassai és budapesti II. rádióban „Horthy István az ifjúság eszményképe” címen tart előadást. Az előadásban a lévai állami polgáristák dolgozatait ismerteti.

— FELHÍVÁS! Felhívom Léva m. város közönsége figyelmét arra, hogy a legálitaimi elsőbbségre vonatkozó rendelkezéseket pontosan tartsa be. A rendeletek ellen vetők már a legelőb esetében is a legszigorubb büntetésben részesülnek. Dr. Bugár, a rendőrkapitány vezetésével.

— MEGHÍVÓ. A Protestáns Oltthon f. évi február hó 14-én délelőtti 11 órakor saját helyiségében tartja évi rendes közgyűlést. A gyűlés tárgya: 1.) Az 1942. évi szármadás. 2.) Az 1943. évi költségvetés. 3.) Tiszaujtás. A gyűlésre a kör tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.

— TÁBORTŰZ. A Levente Ifjúságvetőképző Tábor az Öreg kaszánya épületében ma, vasárnap este fel 8 órakor Tábortűzre rendez. A vaselűzés vendégeit szívesen lát a tábortűznel, melynek minden számát a vidéki ifjúság minden irányítás és befolyás nélküli ömögattól állítja össze.

Amit meg kell írni

Meddig fog a járókelők nyakába csurogni a hólé a sanatórium csatornáiból?

Vágfarkasdon már bemutaták az Országváltást. Lévan mikor fogják?

A lévai társadalom követeli a „Negyedik” bemutatását.

Nagyobb gondot fordítsanak a vizek levezetésére és a főútvonal megtisztítására.

Lówy Róza kaposvári zsidó kalaposnő három havi fogházra ítélték mert Budapest tavalyi bombázásakor hangos örömeinek adott kifejezést. Jellemző.

Ne terjeszd a zsidók rémhíreit, hanem jeltensd fel őket

Az ipolysági lefoglalt textilárut vármegyénk keresztény kereskedőinek kellene szétosztani árusítás céljából

— UJ NEMZETVEDELMI KERESZTESÉK. Lévan és vármegyében a Kormányzó Ur ismét számegynék adományozta a Nemzetvédelmi Kerestet. A nevsort jövő héten közöljük.

— ELJEGYZÉS. Lówy Róza tanitónő Szeőcéről eljegyzte ifj. Heszmann István magyarsóki hántortanító, t. t. t. (M. k. é. h.)

— DR. NOVOTNY ELEMÉR, lévai szolgabíró szolgálattételre a Belügyminisztériumhoz rendelték be.

— KINEVEZÉS. Tóth István lévai gimnáziumi helyettes tanárt rendes tanárrá neveztek ki.

— BIRÓI KIKÜLDÉS. A lévai bir. járásbírósgon ideiglenes megbízatással Dr. Kucuz Jenő kecskeméti törvényszéki bíró utódok ki. Mut héli számunkban tövédes folytán más név közölődik.

— EZÜSTLAKODALOM. Laczó Lajos és neje, szül. Baly Eszter, febr. 10-én ünnepelték 25 éves házassági évfordulójukat. A közszeretethez álló háaspárt, e kedves családi ünnepe alkalmából, sok barát és ismerős kereste fel szerencse kívánságaikkal.

— ELVESZETT f. hó 7-én, vasárnap a 3 órai mozi előadásban, az erkély bal harmadik sorában egy világos dísznőbőr aktáta. A becsület megelődő a kiadó hivatalban 30 P. jutalom ellenében adja le. — TEADÉLUTÁN. A Lévai Iparos Övassókor Kulturszakosztása f. hó 28-án, vasárnap d. u. 5 órai kezdettel nagyszabású műsoros tea-estet rendez.

— PÉLDA. Balogh János negycétényi igazgató-tanító, az ottani SZMKE szervezet titkára, tartalékos zászlós a minap jött haza szabadságra a harctérről. Első dolga volt rendezkedni a helyi SZMKE szervezetet. Fontos a belső front ir, írja levetében.

— A KISKÁLNAI HONVÉDEST MŰSORA. Rendeste: SZMKE, Levente Egyesület és Népmlvelesi Bizottság. 1. Magyar hiszekegy, 2. Konta Károly ref. lelkes imája és megnyitja, 3. vitéz nagybánai Horthy Miklós. Irtá: Szentistván Nemes Erzsébet. Szavaltá Kutyla Juliska, 4. A Főmoltóságú Kormányzó felhívása a magyar társadalomhoz. A felhívás felolvasása és az adakosok fogadtatásának ismertetése. 5. Gyóni Géza: Csak egy éjszakára. Szavaltá Benda Kálmán polg. Isk. tan. 6. Móra László: Jut-e eszedbe? ... Szavaltá Pomothy Eszter, 7. Szávay Gyu'a: Őrszem a táborban. Elmondták Kiss Joli, Tóth Piri, Chudi Bózi és Forlin Feri, 8. Korák Réz: Ne sirjatok. Szavaltá Sántos Joli, 9. Rátz Lajos nagyhalálai ref. ig. tanító előadás. Magyar katona dalok. 10. Babits Mihály: Aidas a magyarra. Szavaltá Kotrusz Margit, 11. Szobi János kiskálnai ref. ig. tanító felolvasása a megtörtölt hit címen, 12. Ki a bitor? Elmondták a gyermekseropók, 13. Korák János: Magyar-német szövetség. Szavaltá Patay Vilmos arnyalkásos gazda, 14. Sántha Károly: Magyarországi. Párbesszd. 15. Korák János: Tíz szál buszár s a hadnagyr ur. Szavaltá: Várdal Joli. 16. Himnusz. 17. Harsányi Kálmán: Légy kúszba ifjúság. Szavaltá: Patay Lajos. 18. Konta Károly ref. lelkes beadó beszéde. 19. Szózat.

Holnap a magyar szivekkel nyiljanak meg a magyar erszenyek is!

— **KERSÉK JÁNOS KIS CSELEDÉ C. 8 FELVONÁSOS NÉPSZÍNHÉVÉNEK FEL-
UJTATA** a lévai Keresztény Munkássegylet-
ben f. hó 7-én vasárnap este nagy sikerrel
zajlott le. Kersék Jánosnak egyik legszebb,
legjobb és legkölteib alkotása teljesen rabul-
eltette a hallgatóságot. A csehszlovák idők-
ben elért nagy siker most megismétlődött.
A közönség nem tudott betelni a szebbnél,
szebb jelenetekkel és a szívhöz szóló csengő
dalokkal. Ugy érezték a garami táj üdősége
veszi körül lelküket, amikor az öreg hegedős
szavait hallgatják. A magyar falu bánata
és öröme sirt és kacagott a hallgatóság le-
kében. A darab zenéjét ifj. Kersék János
lapunk fele és szerkesztője szerezte. A népszi-
nművet a lévai Keresztény Munkássegylet fiatal
török műkedvelői pártával szép előadás-
ban hozta színre. Bucek Gyula ruñirozott
rendező fardhatatlan szorgalommal és hoz-
záértéssel készítette elő az előadást és
gárdájával együtt felejthetetlenül szép estét
szerezett a lévai közönségnek. Ez az előadás a
hivatásos színészetnek is dícséretére vált volna.
Az előadás e'it főtiszt. Dr. Irinyi Vilmos az
Egylet elnöke keresetlen szavakkal emléke-
zett meg Léva nagy ifj. Kersék Jánosról,
az öreg hegedősről, aki a csehszlovák elnyo-
más idején a felvidéki magyarság ébren-
tője volt. A színpadon tökéletesen ügydűlt
látunk, mintha csak egy sziv egy lélek moz-
gatta volna az összes szerepőket. Öv. Bu-
dánit Bella Mariaka meglepő hűséggel alakít-
ta. Megjelenésében a magyar nagyszony-
ny nemcsak alakja lépett a hallgatóság elé.
Minden szavában a csiládijáért aggódó édes-
anya drága hangja sirt vagy morgolyogott fel.
Fiát, a Bónit Krizsanovic László sok ér-
zéssel és meglepő drámai készséggel vitte
színpadra. Komoly, szép szerepében bele-
léte magát. S. Úcs Piroksa, a kis cseledé szere-
pében Bella Gitka feledhetetlen alakítást nyuj-
tott. Az ő játéka élmény volt a hallgatóság
számára. Sötéltetett színészi tehetség. Csupa
élet, csupa tűz minden mozgásában. Gyönyör-
ködünk benne, amikor, mint kislány szemé-
ben felvilenni látuk a szerelem hatalmas
érelmét és valósággal elbájolt mindenkit,
amikor hűzdött élete boldogságáért. A kék-
sában nincsen semmi mesterkéltség, semmi
elfogodottság. Besszéd technikája egyszerű,
természetes és mégis szíves. Még nagyon
rokkor szeretnék látni őt a lévai műked-
velők színpadán. Cibere Faján Márton szere-
pében ifj. Békai Lajos nagyszerű humorér-
zéstről tett tanúságot. Partnerőjével Potoczy
Rozáliával együtt, aki Bóc Zuzsanna menyecske
szerepét nagyon jól alakította, állandó da-
rúltságban tartották a közönséget. Mindkettő-
n kitűnő alakítást nyujtottak és pompásan tan-
coltak. Kis Pál Gyurkát a pesti henteat
Jakubcsik János sikerrel vitte színpadra. Kel-
lemes, tiszta hangjával, biztos mozgásával,
ügyes táncsaival a közönségnek nagy élvezet
nyujtott. Az előadás egyik legjobb szere-
plője Pomothy Mátéfy Ernő volt, aki Sánta
Zsigát, a pénrházasok falusi legényét töké-
letes hűséggel játszotta meg. Valóságos élet-
hű jellemrajzát nyujtotta játékaival a falusi
magyar parasztlégénynek. Azt a remek já-
tékokat, amit ő nyujtott ritkán láthatjuk szí-
npadainkon. Sillai Sámuel a pesti színházi
portást Debányi András vitte sikerre a háls
közönség tapsai között. Eredeti tehetség. A
humor és derű iránt sok érdeklő és jóked-
vel. Figurája sokáig emlékezetében lesz azok-
nak, akik őt a színpadon látták. Leányát
Sárit Koritar Mária alakította elevenességgel,
vidámsággal. Tiszta, szép csengő hangján
énekel dalsáival magával ragadta a közön-
séget. Azt szeretnénk, ha mindig előttünk
lenne kedves, mozgó alakja. Kitűnő táncos,
a nagy siker jérése az övé. Tolnai István
Dudás Pál szerepében a magyar falusi gazda
életű megjelenése volt. Jól fogta fel szere-
pét. Kedves volt kis szerepében Poprác Er-
zsébet is, aki Dudánéit alakította. Megmu-
tatta, hogy egy tökéletes együttesnél a kis
szerep éppen olyan fontos, mint a nagy.
Annuska leányukat Simu Ida játszotta
meg. Ez a kis lány a bájosaságával és ked-
vességével az előadás gyönyörzeme volt. Az
az eredeti naiv fiatalság, mely belőle áradt,
nyílt színi tapsra ragadta a közönséget.
Gyönyörűséges eleven kis rózsabimbó volt.
Katonán és Vidorné a két pletykás asszony

szerepében Snehér Margit és Szlusi Rozália
tündököltek. Amit ez a két fiatal leány a
nehéz vénasszony szerepében nyujtott, az
minden várakozásunkat felülmuta. Minden
mozdulatukat és megjelenésüket harsozó
kacagás kísérte végig. Mind a ketten nagyon
jó műkedvelők. A kellekes szerepét Rasch-
mann István látta el nagy buzgalommal.
A sugó Miklósi Béla és az ügyelő Szabó
Sándor mindkettőn részerei a nagy siker-
nek. — Cettörtökön f. hó 11-én az előadást
ismét szuflott hsz előtő megismételték és ma
delután 5 órai kezdettel ismét előadják. El-
ismeréssel emlékeztük meg az egytel leikes
előtőkről Csörgei Lászlórol és burgó gond-
nokáról Petrács Jánosról, akik időt és fár-
adságot nem kímélve dolgoztak az előadás nagy
sikeréért, ami elsősorban is az ő érdemük.

— **LÉVAI NÉPFOKOLÁSOK. A SZMKKE**
lévai női Népfokolójának a következők vol-
tak hallgatói: Bakay Csilla Hontfűzességymart,
Baltás Irén Bars'úss. B. Hus Erzsébet Palást,
Csmor Irma Nagyöved, Dússz Emilia Bars-
endréd, Farkas Iona Ipolynyák, Jala Mária
Palást, Katona Rózsa Barsbarecska, Kis
Rózsa Városladány, Konz Irén Kissáró,
Lapos Margit Barsbarecska, Leki Júlia Pa-
lást, Lelkes Magda Hegyúr. Mátéfy Gizella
Fajkúrt, Mátéfy Stefánia Fajkúrt, Molnár
Márit Nagyöved, Nagy Júlia Fajkúrt, Póth
Irén Zalaba, Soreni Erzsébet Bars'úss, Suba
Berta Ipolypásztó, Tóth Irma, Ipolynyák, Tóth
Rózsa Városladány, Turai Margit Kiskoz-
maly, Zubák Margit Hontfűzességymart, Csér-
dás Vilma Fajkúrt, Veres Iona Hymagyarad,
Dússz Rózsa Zalaba, Fabry Iona Kiskálna,
Ke Jolán Kiskálna, Csernák Gizella Kiskálna,
Váci Margit Léva és Pólya Ida Kislovár.

— **A DUNÁNTULI SZINTARÉLAT SI-
KERE IPOLYSÁGON.** Az egy bets Ipoly-
ságon műtődő Dunántuli Szintarélet teljes
mértékben megszerezte a közönség elisme-
rését és szeretetét. A hiváló együttes mind-
nagja java művészetét adta már az eddigi
szerepeiben is, úgyhogy a térsulathoz tűzött
igazgató külön érdeme, hogy nem rég letűnt
éves darabokat hozott színre, hanem a mult
év java termését vette műsorába. Huszdj ne-
kem I, Aranyárga falevel, Nemes Rózsa, A
vén diór, A bolond Ásvayné a legujabb ma-
gyar színirodalom legértékesebb darabjai. Di-
cséret illeti meg a szerepőgárdát, amelynek
minden tagja nagy lelkesedéssel alakítja sze-
repét. Külön is kiemeljük Budai Julia hiváló
Ásvayneját, Polyák Váci Kató Nemes R-
zsját. A két hiváló fiatal művésznő némely
jelenetében máris a színművészet csúcsait
járja. A tavalyi itt járt Fehér Györgyi lendü-
letes játékaival, deús mosolyával kacagtatja
meg a közönséget. A férfiak erőteljes gárdá-
jából Pálffy György alakítása illúziót keltő
élmény, de hiválóit nyújt a többi is. Molnár
Gyula tehetséges jellemkomikus (Mátéfy A
bolond Ásvaynéban pompás volt I). Márkán
volt Pálffy Lajos egy egy rövid jelenésében
is. Szikadi Guestáv különösen a Nemes R-
zsa Emmaueujében nyujtott igen pompás
alakítást. Egészen érthetetlen, hogy Ipolyásg
közönsége nem viszonozza a kellő mérték-
ben ezt a lelkes, hiváló és áldozatos munkát.
Némely előadási bizony eléggé gyér számu
közönség nézte meg. Gondoljuk meg, hogy
vidékre csak nagyon ritkán jutnak el ilyen
friss darabok, különösen pedig ilyen jó szí-
nézgarda előadásában. A magyar színészet
a nehéz időkben mindig fokozottabb mérték-
ben teljesítette hivatását s ezt teszi most is.
Ipolyásg közönségének, mint a multban min-
dig is tette, most is éreznie kell, hogy
érdeklődése mellett kötelessége is támogatni
a magyar színészetet.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Faggyas János Havasy Gizella
leány Mária Anna Gizella — Mikus László Kolár
Anna flu László.

HÁZASSÁGOK: Rákos Ferenc Kálmán rk. Pásztor
Margit rk. — Békik Ferenc rk. Holecsk Mária rk.

HALALOZÁSOK: Deák Adolf 79 éves — Gráner
Károly 76 éves — Madarász Jónásné sz. Pozszip
Orsolya 58 éves — özv. Kmetz Jánosné sz. Jarábek
Mária 78 éves — özv. Jakab Istvánné sz. Szántó
Emma 66 éves — özv. Lomszky Jánosné sz. Magyar
Juliana 67 éves — Horváth Józsefné sz. Burkó
Nargit 29 éves.

Fej-



és derékfájás, émyelégés, aranyér,
tisztátalan teint gyakran csak
emésztési zavarok következménye.
Ilyenkor
is segít a

DARMOL

— **EMELKEDETT A FELSŐTAGOZATU**
ELEMI ISKOLÁK ÉRTÉKE. A vallás és kö-
öktatásügyi miniszter 120 700—48. szám alatt
rendeletet adott ki amely a felsőtagozatu is-
kolák értékét nagyban növeli, mert egyenlő-
értékűvé teszi a négy középiskolai osztály el-
végzésével. A rendelet szerint ugyanis az a
tanuló, aki a népiskola felső tagozatát — te-
hát az V.—VIII. osztályt — legalább jeles
eredményrel végezte el, gazdasági közép-
iskolában, (mezőgazdasági középiskolában,
ipari középiskolában, kereskedelmi középisko-
lában) felvételi vizsgálatot tehet. A felvételi
vizsgálatra bocsátást a tanuló szülőjének vagy
gymánjának június hó 15. ig kell írásban kérn
annak a gazdasági középiskolának az igaz-
gatójától, amelyben a tanuló tanulmányait
folytatni kívánja. A kérvényhez csatolni kell
a tanuló születési annakönyvi kivonatát és
az V.—VIII. osztályokról szóló bizonyítványt.
Felvételi vizsgára csak az bocsátható, aki az
elemi iskola V.—VIII. osztályait legalább jeles
eredményrel végezte és a felvételi vizsga
évének szeptember 15 napjáig 18. életévét
betölti. A felvételi vizsga anyagát a rendelet
függelékje ismerteti. A vizsgadíj 5 P, amelyet
a tanuló sikeres vizsga esetén visszakap. A
rendelet a Budapesti Közlöny az évi 24. szá-
mában jelent meg.

Szerkesztői üzenet.

H. A. A moziműsört azért nem közöljük,
mert a mozi tulajdonosa nem látja szükség-
sérűnek, hogy a sajtó útján is tájékoztassa a
mozilátogató közönséget.

Gyászköszönetek.

Ezton monduk köszönetet mindazon ro-
konoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen
feleségem, illetve édesanyám elhunya alkalmá-
val részvétükkel felkerestek és Őt utolsó
utjára elkisérték.

MADARÁSZ JÓNÁS és leánya.

Mindazon rokonoknak és ismerősöknek, kik
felejthetetlen feleségem és édes jó anyánk el-
hunya alkalmával részvétükkel felkerestek és
utolsó utjára elkisérték, ezton monduk kö-
szönetet.

TOLNAI KÁROLY és gyermekei.

Magyar kir. rendőrség lévai kapitánysága.

248—1942. sz.

Hirdetmény.

Értesitem Léva város közönségét, hogy a
Schoeller malom tetején elhelyezett és riasz-
tást szolgáló sziréna ujból üzemképes állapot-
ban van. Folyó hó 13-án déltől légi riadó
esetén a város lakosságát ujból szirénákkal
fogom riasztatni.

A város közönségét egyben arról is értesí-
tem, hogy a szirének működő képességét ujból
minden szombatn 13 órakor a Légo para-
ncsnokság ki ogya próbálni. Ez alkalommal
a sziréna egy percig lesz megszólaltatva fél
perces megszakítással.

Léva, 1943 évi február hó 12-én.

A kapitányság vezetője:

Dr. BUGÁR JÁNOS

m. kir. rendőrtanácsos,

Légo. parancsnok.

— HIREK A SZMKE-BŐL. Zselizén Borbély Tibor és Schlegel Ádám, Zsitivaméronfalván Cservenka József, Garamsalón vitéz Szeby Endre tartottak előadásokat. — Kismányán Cservenka József, Nagykálnán Garas Antal tartottak nemzetpolitikai előadásokat. A kiskálnai SZMKE Kodolányi János „Földindulás”-át fogja előadni.

— A ZSIDÓKÉRDÉSKUTATÓ MAGYAR INTÉZET FELHÍVÁSA. Ez év január 1-én Budapesten, XI. Othón-utca 18. szám alatt megkezdte működését a Zsidókérdéskutató Magyar Intézet. Az új intézet egyebek között azt is egyik legfontosabb feladatává tüntette ki, hogy rendszeres munkával össze gyűjíti a magyarországi zsidókérdésre vonatkozó adatokat. Ez a gyűjtőmunka egyformán kiterjed a magyarországi zsidóság múltjára és jelenére, történetére, politikai, társadalmi, gazdasági és szellemi életünkben betöltött szerepére, térfigyelésére, továbbá a zsidóság ellen folytatott önvédelmi harcunkra. Az Intézet ezt az adatgyűjtő munkát azonban csak a társadalom hathatós közreműködésével tudja elvégezni. Ezért azzal a kérelemmel fordul mindazokhoz, akiknek a zsidóságra és a zsidókérdésre vonatkozóan bármilyen természetű anyaguk vagy adataik vannak, (könyvek, füzetek, nyomtatványok, újság-cikkék, röpíratok, fényképek, kéziratok stb.) juttassák el azt az Intézethez: Budapest, XI. Othón-utca 19. A beküldött anyagot az Intézetben megőrzik és a tudományos kutatómunkánál felhasználják.

— FELEMLÉTEK A FÉNYÜZÉSI ADÓT A SZESZ SÖR ÉS TRAFIK ÁRÁT. A Hivatalos Közlönyben több fontos rendelet jelent meg. Ezek közül az egyik a fényüzési forgalmi adót eddigi 5-30%, ról 10-50%-ra emeli és rendkívüli fényüzési adóval terheli azokat az árakat, amiknek vásárlása a mai viszonyok között különösen fényűzősnek számít, vagy amelyek csak szórakozásra szolgálnak. A rendkívüli fényüzési adó kulcsa 30 százalékos. Ly adót kell fizetni a finom és különleges prémőbűbűli készült bunnák, perzsaszőnyegek, gramofonok, rádiók, képek és szobrok után, ha ezeket nem az alkotóművészek értékesítik. Rendelettel állapították meg a sör új gyártási vonatkozású és fogyasztói árát. A nyolc hektoliteres sör fogyasztói ára a piccoló-sörnél 4 fillérral, a pohírsál 6, a korsónál 10, a 0,45 literes palackosóról 8, a 0,7 literesnél 14, a másfél literesnél 28 fillérral emelkedik. A 12 hektoliteres sör fogyasztói ára az előbbi sorrendben 6-8-14-12-20-42 fillérral emelkedett, az ennél magasabb fokú sörökénél pedig az áremelkedés 6-10-16-14-22-48 fillér. — A trafik árát 23-65 százalékkal emelték fel. Ugyancsak felemelték a szesz- és szeszszitalok árát is, amely egyik-másik italneművel megközelíti az 50 százalékos emelkedést.

Lesz-e húszmillió magyar?

A Magyar Nemzetpolitikai Társaságban dr. Bálint Sándor országgyűlési képviselő „Lesz-e húszmillió magyar?” címen előadást tartott. Előadásában sajnálattal állapította meg, hogy a magyarság szaporulata egyre fogy. 50 évvel ezelőtől szaporulata tekintetében 44,1 százalékos évi arányszámmal az első helyen voltunk Európában nemesei között, ma 20,2 százalékkal a 10.ik helyen vagyunk. Ez az arányszám ugyan még felette van a 17,4 százalékos határnak, mely alatt a népek szaporodás helyett a kihalás lejtőjére lépnek, de már közel áll hozzá. A nagy világháborúban évente közel kétfélszáz ezer katona esett el, azóta most már rendszeresen ugyanannyit veszítünk a születések emarsásával.

Az előadáshoz dr. Hátányi Részó Bars-Hont vármegyék alispánja szót hozzá. Ismertette a vármegyékben az egyke ellen indított eredményes harcát. Beszédében többek közt a következőket hangoztatta: — Amikor hivatali állásomat elfoglaltam és láttam, hogy országunk egyik legtehetősebb, szorgalmas jómódu, vitéz fajtája ilyen rohamos pusztulásnak indult, elhatároztam, hogy miúgy el-

fogok követni ennek a pusztulási folyamatnak a megállítására érdekében.

És a nép, amelyből kikérték a Rákóczi szabadságharc legfőbb katonái, amelynek ősei Nagysalónál 49-ben diadalt arattak, amelyik 18-19-ben fegyverrel állt ellen a cseh elnyomásnak, amelyik földművelés és állattenyésztésre első helyen áll az országban, amelyik a húsz éves elnyomás alatt megvédelmezte és megtartotta magyarságát, az öngyilkosmódon el nem pusztult. Hiszen ha józan értelemhész szölok, magyar érzésű, meg fogja állítani pusztulásukat. Dr. Hátányi Részó nagyhatású előadásához többben szólott hozzá, valamennyien szükségesnek válték Bars-Hont vármegye alispánja intézkedésének országossá váló tételét. F. T.

Ilyen a téli háború!

írta: WIDEKIND őrnagy.

Keleten már októberben beköszönt a könyörtelen hideg, amely a téli hónapok alatt elérheti a 40-50 fokot. Különösen akkor válik ez a borzalmas hideg elviselhetetlenné, ha társul vele a puszta szél, amely minden ruhát, takarót keresztüljár. Legerősebb a szél, sima mezőkön, mint például Urajnában és a sztyeppei vidékén. Az elő hó is lecsúszik már októberben.

A holcsivistáknak nem okoz a tél olyan nehézségeket, mint az európai katonáknak, mert ők hosszabbok és a 40-50 fokos hideg annyira nekik, mint nekünk a 10 fok. Hogy ezt a természeti előnyt a tengelycsapatok lecsökkentsék, a mult világháború és a mult téli hadjárat tapasztalatai alapján mindent megtettek.

A hótakaró magassága nem mindenütt egyforma; általában délről észak felé haladva mindig magasabb. Mig például Ukrajnában a hó vastagsága csak félméter, ugyanakkor északon egy vagy másfél méter a hótakaró normális magassága.

A tél okozta megerőltetések elviseléséhez táprós óteleire van szükség. Gyakran van úgy, hogy nem lehet mindenhová gulyás-ágyut vinni és így a katonának saját magának kell ellátásáról gondoskodnia. Ebben az esetben is nagy szolgáltatást tesznek a bevált receptek és a tapasztalatok. Hogyan terem megának a katona éjszai szállást, amikor semmiféle település nincs a közelben, vagy pedig harc idején úgy adódik a helyzet, hogy az éjszakát is a csatárenél kell eltölteni? Ekor veszi nagy hasznát annak, hogy el tudja készíteni magának a védőhelyét a hóban amely sokkal jobban véd a szél és hideg ellen, mint az ember gondolja.

Hirtelen télen is úgy kell, mint nyáron, de ilyenkor nehezebb, lassabb és fárasztóbb. A tűzfegyverek nagy feladatokat kapnak a téli háborúban. Ezeknek állandóan lövésekre kész állapotban kell lenni a legnagyobb hidegben is. Nagy ügyességet kíván a könnyű fegyvereket tüzelőállásba vinni. Ugyanis ügyelni kell arra, nehogy tüzelésnél a fegyver a hóba merüljön. A nehéz fegyverek kezelésén is sok és nehéz munkát igényel. Állás kiépítésénél lehetetlen robbanó anyag nélkül dolgozni, mert másképp nem lehet a mélyen fagyott földbe léssni. Ezért sokszor az állások a hóra vagy a hóban épülnek ki. A három méter vastag hó már megvéd a gyalogsági lövedékek és könnyűbő szilánkok ellen.

Nagy gondot kell fordítani az álcázásra is, mert a sötét színű egyruha és fegyver, esetleg a kislőt föld megsűrűlt felületnek a fehér hótakarón. Azért az ügyes álcázás roppant fontos és általa sok felesleges veszteség kerülhető el.

De a frontkatonának nemcsak magára, hanem minden hozzátartozó dologra ügyenie kell és éppon úgy kell a hideg ellen védekeznie a rája bizott állapot, ezáltal eszközök és más dolgok. Mert ezek a harcok elősegítők, melyek, ha hiúsnek, vagy használhatatlanná válnak, sok bajtárs élete, esetleg vereség vagy győzelem felett döntenek.

Mindenre pedig az egység vezetőjének kell

felügyelnie. A vezetőnek előrelátónak kell bizonyulnia, mert minden menetelés, minden egyes járótervekesség vagy harc, de még az állás kiépítése is sokféle előrelátó intézkedést követel meg. Korántsem elég az, hogy elrendeli a szükséges előkészületeket minden dologra, hanem ellen is őrsai a kiadott utasításokat és azok végrehajtását. Egy járóparancsnoknak mondhatni saját magának kell a járó tagjait felöltöztetni, nehogy a ruházatban, a felszerelésben valami hiányozzék, vagy rossz legyen. Az ellátásra is neki kell gondolnia. Minden embernek megával kell a menet adagját vinnie, még pedig elkészítve, mert a 40 fokos hidegben nem lehet a kenyertel vagni vagy a kolbászt szeletelni.

Az egység vezetőjének dolga az elszállásolásra is gondoskodni. De a lovak és motorok elhelyezése is rá vár. Az autóknap mindig készen kell állni és ezért ügyelni kell arra, nehogy a motorok befagyjanak.

Roppant fontos minden katona számára az ellenség harcmodorának ismerete. Ez az ellenség az emberi életnek számtalra szinte érthetetlen semmibevevésével rohan vonalaink ellen, éjjel és nappal, napfényben és hóvilágban. De a nagy ember és hadianyag hihetetlen mértékű feloldozásával szem éri el célját: a háború további folytatásához szükséges vidék visszafoztatását.

Milyen mértékben támogatja a kormány a hadikölcsönkárosultakat?

A belügyminiszter rendeletet adott ki az 1914-1918. évi hadikölcsönkárosultak támogatásáról. A rendelet értelmében támogatásban részesül a hadikölcsönök rendezéséről szóló törvény hatálybalépése előtti három évben, vagyis 1930. július 19. ike és 1942. július 19. ike közötti időben legalább egyszer ilyen támogatásban részesült, vagy 1940. aug. 30-án a román királyság, illetőleg 1941. április 1-én az egykori jugoszláv királyság területén lakott és hadikölcsönkötvénye alapján támogatást íránt 1942. július 30. ike előtt kérelmet terjesztett elő, vagy pedig a hadikölcsönkötvény eredeti szerzőjének házastársa, kiskor gyermeke, vagy szülője, ha az eredeti szerző meghalt és a halálát megelőző három évben legalább egy ízben ilyen támogatásban már részesült.

A rendelet értelmében támogatásra utaltnak tekintik azt, akinek bármely forrásból származó összjövedelme az évi 2000 pengőt meg nem haladja. Ez a jövedelmi határ a közös háztartásban élő vagy eltartott gyermekek után személyenként évi 500 pengővel, a közös háztartásban élő vagy eltartott háztartási, illetőleg egyéb tartásra köteles hozzátartozó után 1000 pengővel növekszik. A rendelet megállapítja, hogy a megállapított jövedelmi határt milyen esetben lehet magasabb összegben figyelembe venni.

A támogatás összege, ha a segélyezés alapján szolgáló címletek névértéke az 1500 koronát meghaladja, legfeljebb évi 15 pengő, 2000 koronáig 20, 2500 koronáig 25, 3000 koronáig 30, 3500 koronáig 35, 4000 koronáig 40, 4500 koronáig 50, 5000 koronáig 60, 7500 koronáig 75, 10.000 koronáig 90, 12.500 koronáig 110, 15.000 koronáig 150, 20.000 koronáig 185, 25.000 koronáig 225, 30.000 koronáig 260, 40.000 koronáig 335, 65.000 koronáig 375, 80.000 koronáig 410, 100.000 koronáig 485, 150.000 koronáig 560, 210.000 koronáig 600, 240.000 koronáig 635, 320.000 koronáig 750, 400.000 koronáig 785, 450.000 koronáig 835, 500.000 koronáig több, legfeljebb évi 1000 pengő lehet a támogatás összege.

A segélyezés kérdésében a törvény értelmében alakított miniszterközi bizottság véleménye meghallgatásával a belügyminiszter határoz. A segélyezés alapján szolgáló tényeket, valamint a támogatás mértékének felmérése szempontjából irányadó körülményeket a belügyminiszter által e célból megküldött nyomtatványon megyei városokban a polgármester, községekben pedig a községi előljáróság igazolja.

SPORT

JÁTÉKOS HIREK. Dohányon kívül leigazolta az LTE Jakabot, a budapesti Testnevelési Főiskola válogatott kapusát. Halász is a csapat rendelkezésére áll. Szóval erősödünk, de most jönnek a súlyos veszteségek. Boross és Horváth II. viszont eltávozik tanítói városunkból. Főleg Borossot nehezen fogjuk nélkülözni. Itt az LTE vezetősége is hibás idejében talán elérhették volna, hogy városunk közelében maradhattak volna. Ugyancsak eltávozik Bogárná a kitűnő licista szélső. Az ÉSE MOVE több összel bevonult katonát igazolt le. Vajjon ki néz utána, hogy nálunk nincsenek-e katonai játékosok. Néhány gimnazistát (Nagy, Gyürki, Foltán stb.) is leigazolhatnánk. Mi lesz a licista Sertőzfővel?

ÉSE BELÉPETT A MOVE-BA. Nagy anyagi támogatást is kap a MOVE óriási erkölcsi sulya mellett. Kövessük példáját.

15 000 PENGŐT FORDIT A VÁROS A Sporttelep rendelkezésére. Ne örüljünk, mert Kőszegen. Mikor lesz a miénk rendben? Mikor lesz futópályánk?

EDZÉSBE ÁLL AZ LTE. E hónap közepén kezd az LTE futbalcsapata edzéseit.

75—1943. vgt. szám.

Árverési hirdetmény.

Steiner Ernő és neje javára 1387 P. 50 f. tőke és több követelés és járuléki erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, a lévai kir. járásbíró 1942. évi P. K. 3374. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1942. évi okt. hó 20-án lefoglalt 2800 P-re becsült ingóságokra az árverés elrendelése, annak az 1908. évi XLI. tc. 20 §-a alapján az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásán Alsóváradon leendő megtartására határidőül 1943. évi febr. 19. napjának d. u. 15. órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglal teheneket s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár kétharmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelen meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánítt.

Léva, 1943. évi jan. hó 31.

TÓTH ARTHUR, kir. bírósági végrehajtó.

LÉVA M. VÁROS POLGÁRMESTERE.

807—1943 — Dr. P. szám.

TÁRGY: Gazdasági idenymunkás szükséglet biztosítása.

FELHÍVÁS.

A vármegyei m. kir. munkaügyi felügyelőség jelentése szerint félt, hogy a vármegye területén nagyobb mérvű gazdasági idenymunkás hiány fog mutatkozni. Ezért az alispán ur a vármegye területéről az idenymunkás toborzást február hó 28-ig felfüggesztette.

Felhívom ezért azokat a gazdaságokat, amelyeknek az 1943. évre idenymunkásra szükségük van, hogy idenymunkás szükségletüket f. évi február hó 28-ig minden körülmények között biztosítsák. A szükséges számú idenymunkást szerződések le gazdaságaik részére. Így biztosítsák már most az aratási, kapálási stb. munkás szükségletet.

Felhívom a gazdaságokat, hogy február hó 28-ig jelentsék be hatóságomnak a munkás szerződéseket, hogy amennyiben munkásihiány veszélyét látnám fennforogni, idejében intézkedhessek.

Léva, 1943. február 3

Dr. LEHOTZKY BRUNÓ
polgármester.

Meghívó

A Lévai Iparos Olvasókör ezúton is tisztelettel meghívja a m. t. tagjait az 1943. évi február hó 14-én (vasárnap) d. u. 2 órakor megtartandó

évi közgyűlésre.

Vezetőség.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kéünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Ház és ugyanott használt bútorok eladó. Balassa u. 10 d. e. 10—12-ig. 107

Lakást keresek szoba, konyha és mellékhelyiséggel. Jókarban lévő Singer varrógépet vennék. Cim a kiadóban. 152

Bejárólányt keresek 12—20 évesig aki üzletben is tudna kiszolgálni. Cim a kiadóban. 153

Szőlő Órhegyen kiülteve és egy darab szántóföld eladó. Cim: Mező-utca 6. vagy 10 szám alatt. 160

Varrógépet, kőrhajós, süllyesztős, lehetőleg Singert vennék. Cim a kiadóhivatalban. 162

Ház eladó. Koháry-u. 32. sz. 164

Eladó 2 drb. házi telefon, asztali cimbalom nagy kalitka, 4 ajtós nyulketrec, zsirbődön (15 l.), asztal, 2 szék és cseléd-vaságy. Bati-u. 18. 167

2 drb. használt transport-tűzhely eladó. Koháry-u. 26. 168

Alig használt „Ten-te” mély gyermekocsi, ugyanott egy sportkocsi is eladó. Cim a kiadóhivatalban. 169

Polgári iskolai magántanulók előkészítését felelősséggel vállalja okt. tanár. Válaszokat „Lelki ismeretes” jellegre a kiadóba kérünk.

Felveszek fiút vagy leányt óratanulót vagy kifutónak. — Steiner Sándor, óras és ékszerész. 171

Keresek 2 ágyas butorozott szobát házaspár részére. Cimet a kiadóhivatalba kérek. 172

Jégszekrény, 2 kredenc és egyéb apróságok eladók. Cim a kiadóban. 174

Keresek egy bejárónőt. Horthy M.-út 40. sz. 175

Eladó használt 13 soros hengeres vetőgép új kerekekkel. Ára 250 P. Cim: Ifj. Bory Ferenc, Bori. 176

Tornatanfolyam nyílik
hölgyek részére

az állami polgári iskolában Hetenként 2 óra. Tandij havi 8— pengő.

Vezető tanár:

Kovács Mária

Jelentkezni lehet:
Nyitrai és Társa
papírárúüzletében

Értesítés!

Tisztelettel értesítem Léva és vidéke n. é. közönségét, hogy a 40 éve fennálló

fényképészeti
műtermet

férjem halála után továbbra is fenntartom — További szíves pártfogást kér:

Özv. Nagy Arturné



Szakszerű
javító-
műhely!

Varrógépek, kerékpárok, bel- és külföldi gyártmányu. Gramafon lemezek legujabb felvételek. **Fegyvergyári** vadász- és céllövő fegyverek. **Vadászati és halászati** cikkek.

BAROSKA J. Léva. Tel. 130

ÉRSEKÚJVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

lévai fiókjá

Eötvös-utca és Mussolini-utca sarkán (Kürti-ház)

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

leányintézeté

BETÉTEKET

legelőnyösebben
gyüjmelcsőt



KÖLCSÖNÖKET

kedvező feltételek
mellett folyósít

Fontosabb üzletágai: Váltókölcsön, folyószámlahitel, árulombard kölcsön, zöldhitel folyósítása, közszállításokból eredő követelések megelőlegezése, kezességi hitel, fuvardíjhitel stb. Széleskörű bankösszeköttetése folytán az ország bármely részébe költségmentesen teljesít átutalásokat. Foglalkozik a banküzlet minden ágával.